

Vejledning vedrørende behandling af sager ved mistanke om videnskabelig uredelighed og tvivlsom forskningspraksis på DTU

Indledende bemærkninger

Behandling af sager ved mistanke om videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis er defineret i *Lov om videnskabelig uredelighed mv.* (lov nr. 383 af 26/04/2017), hvor videnskabelig uredelighed udgør de mest alvorlige brud på ansvarlig forskningspraksis. I loven reguleres håndtering af sager om videnskabelig uredelighed, hvor sagen afgøres i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (se afsnit A i vejl.) og håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis, hvor sagen afgøres på universitetet (se afsnit B i vejl.).

Videnskabelig uredelighed forstås som tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som er begået forsætligt eller groft uagtsomt ved planlægning, gennemførelse eller rapportering af forskning.

- *Fabrikering* er uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data.
- *Forfalskning* er manipulation af forskningsmateriale, udstyr eller processer samt ændring eller udeladelse af data eller resultater, hvorved forskning fremstår misvisende.
- *Plagiering* er tilegnelse af andres ideer, processer, resultater, tekst eller særlige begreber uden retmæssig kreditering.

Tvivlsom forskningspraksis er brud på alment anerkendte standarder for ansvarlig forskningspraksis, herunder standarderne i Den danske kodeks for integritet i forskning og andre gældende institutionelle, nationale og internationale praksisser og retningslinjer for integritet i forskning.

Mistanke om brud på ansvarlig forskningspraksis behandles, i overensstemmelse med loven, på DTU iht., hvorvidt der er mistanke om A) videnskabelig uredelighed eller B) tvivlsom forskningspraksis:

A) Sagsbehandling ved mistanke om videnskabelig uredelighed

Nævnet for Videnskabelig Uredelighed har alene mulighed for at behandle sager der er helt eller delvist finansieret af danske offentlige midler. Hvis forskningen er finansieret af private midler skal den virksomhed, der har udført forskningen godkende behandlingen af sagen.

1. Indledende indberetning af mistanke om videnskabelig uredelighed

Indberetning af sager ved mistanke om videnskabelig uredelighed skal ske til den forskningsinstitution hvor forskningen er udført (jf. § 10, stk. 1 i loven). Indberetningen kan foretages af såvel DTU-ansatte som ikke-DTU-ansatte.

Indberetningen skal ske personligt og vil blive behandlet fortroligt. Anonyme indberetninger vil ikke blive behandlet.

Indberetningen skal ske til forskningsdekanen.

Mistanke der involverer forskning eller personer fra andre institutioner

Hvis mistanken vedrører eksterne parter – andre forskningsinstitutioner, private virksomheder og industrivirksomheder, private fonde, offentlige institutioner etc. – skal sagerne ligeledes håndteres i henhold til *Lov om videnskabelig uredelighed mv.* (jf. § 2, stk. 1 og 2) og

indberettes via DTU, men som beskrevet tidligere kræver det samtykke fra virksomheden, før sagen kan behandles (jf. § 2, stk. 2).

2. Krav til anmeldelsen ved mistanke om videnskabelig uredelighed

Når en sag om videnskabelig uredelighed anmeldes til DTU, skal DTU samle oplysninger til sagen og derefter oversende sagen til Nævnet. Anmeldelsen til DTU skal indeholde oplysninger om det videnskabelige produkt, den eller de forskere anmeldelsen vedrører, de fremsatte påstande om videnskabelig uredelighed samt begrundelsen herfor (jf. § 11, stk. 1). DTU skal oversende sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed senest 3 måneder efter DTU modtager anmeldelsen.

3. Behandling af sager i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Nævnet kan afvise at behandle sager, hvis det vurderes at anklagerne er åbenbart grundløse eller formodes ikke at kunne føre til en afgørelse om, at der foreligger videnskabelig uredelighed (jf. § 13). Afvisningen skal ske inden for 3 måneder.

Sager der optages til realitetsbehandling af Nævnet for Videnskabelig Uredelighed skal færdigbehandles senest 12 måneder efter nævnets modtagelse af sagen (jf. § 15, stk. 1). Ved særlig omstændigheder kan denne tidsfrist forlænges (jf. § 15, stk. 2).

4. Mulige udfald ved sager om videnskabelig uredelighed

a. Frifindelse for mistanke

Det vurderes, at den indklagede person ikke har forbrudt sig imod lov om videnskabelig uredelighed mv., og der vil ikke blive foretaget yderligere.

b. Bekræftelse af mistanke om videnskabelig uredelighed

Ved bekræftelse af mistanke om videnskabelig uredelighed kan nævnet beslutte følgende (jf. § 16, stk. 2):

- 1) At henstille til forskeren, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage.
- 2) At orientere den eller de berørte forskningsinstitutioner.
- 3) At orientere forskerens arbejdsgiver.
- 4) At orientere udgiveren af det videnskabelige produkt, herunder eventuelt henstille til denne, at det videnskabelige produkt trækkes tilbage el.lign.
- 5) At orientere eventuelle fonde el.lign., som helt eller delvis har finansieret den udførte forskning.

Herefter vil DTU træffe afgørelse om yderligere sanktioner på såvel institutionelt som akademisk niveau (se afsnit B, stk. 7b i vejl.).

B) Sagsbehandling ved mistanke om tvivlsom forskningspraksis

1. Indledende indberetning eller drøftelse af mistanke

Ved mistanke om tvivlsom forskningspraksis begået af DTU-ansatte og DTU-studerende skal sagen indberettes til DTU. Indberetningen kan foretages af såvel DTU-ansatte som ikke-DTU-ansatte.

Indberetningen skal ske personligt og vil blive behandlet fortroligt. Anonyme indberetninger vil ikke blive behandlet.

Klager over tvivlsom forskningspraksis skal ske i henhold til DTU's generelle ledelsesstruktur, dvs. til nærmeste leder. Hvis dette af en eller anden grund ikke er muligt, kan mistanken også indberettes til personer højere oppe i ledelsesstrukturen eller til institutdirektøren/centerlederen.

Det er altid muligt at gå til forskningsdekanen med sin mistanke.

Mistanke der involverer forskning eller personer fra andre institutioner

Ved mistanke om tvivlsom forskningspraksis i DTU-projekter begået af eksterne forskere fra andre universiteter, skal sagen behandles der.

Ved mistanke om tvivlsom forskningspraksis i DTU-projekter begået af samarbejdende virksomheder, skal der indgås en aftale mellem parterne på passende niveau i partnerorganisationen om, hvordan sagen skal håndteres.

2. Indberetning af mistanke

Hvis det efter en indledende drøftelse med en overordnet skønnes, at der er grundlag for en videre drøftelse af sagen, indberetter den overordnede sagen til forskningsdekanen.

Indberetningen skal indeholde information om det videnskabelige produkt, den eller de forskere mistanken vedrører, de fremsatte påstande om tvivlsom forskningspraksis samt begrundelsen herfor.

3. Indledende undersøgelse

Forskningsdekanen og den administrative medarbejder, der er ansvarlig for forskningsintegriteten, vil iværksætte en indledende undersøgelse af sagen. Hvis det er nødvendigt af hensyn til undersøgelsen, vil den indklagede person blive informeret om, at der er indledt en undersøgelse.

På baggrund af den indledende undersøgelse besluttet det, hvorvidt 1) mistanken erklæres for ubegrundet eller ikke falder inden for adfærdskodeksen for forskningsintegritets anvendelsesområde, og at sagen derfor vil blive afvist, eller 2) at der er grundlag for at fortsætte processen på basis af en begrundet mistanke.

4. Undersøgelse

På dette tidspunkt skal den indklagede person informeres om mistanken og den igangværende undersøgelse, samt om den person, der har indbragt klagen.

Der vil blive indhentet relevante vidneudsagn, dataindsamling, en erklæring fra den indklagede person mv.

Der kan nedsættes et ad hoc-ekspertudvalg, der kan trække på såvel intern ekspertise fra DTU som på ekstern ekspertise. Forskningsdekanen udnævner udvalgets medlemmer.

Oversendelse af sager til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Såfremt man under behandling af sager om tvivlsom forskningspraksis finder ud af, at der er tale om videnskabelig uredelighed, har DTU pligt til at videregive sagen til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed (jf. § 10, stk. 3). Se procedure i afsnit A.

5. Rapport

Undersøgelsen afsluttes med udarbejdelse af en rapport om den påståede eller formodede tvivlsomme forskningspraksis, herunder dokumentation. Hvis rapporten eller dele heraf udarbejdes af et ekspertudvalg, vil udvalgets fund og konklusioner blive inkluderet, herunder mindretalsudtalelser.

6. Konklusion

Forskningsdekanen vil på basis af rapporten træffe endelig afgørelse.

7. Mulige udfald af sagen

a. Frifindelse for mistanke

Det vurderes, at den indklagede person ikke har forbrudt sig imod ansvarlig forskningspraksis, og der vil ikke blive foretaget yderligere.

b. Bekræftelse af mistanke om tvivlsom forskningspraksis

Afhængig af alvoren af bruddet på ansvarlig forskningspraksis kan der pålægges forskellige sanktioner på såvel institutionelt som akademisk niveau.

Institutionelle sanktioner

Mundtlig eller skriftlig advarsel (i overensstemmelse med ansættelseslovgivningen)

Ændrede jobfunktioner

Afskedigelse/kontraktophør

Akademiske sanktioner

Annullering af grad (Ph.d., Dr.Techn.)

Pålæg om tilbagetrækning af artikler eller anden berigtigelse af forholdet

Besked til samarbejdspartnere, medforfattere etc. om uredelig adfærd

Annullering af æresgrader

I tilfælde af alvorlige akademiske sanktioner, f.eks. annullering af grad, vil DTU's Akademisk Råd blive hørt.

8. Anden relevant information

a. Anklage om mistanke rejst i ond tro

Hvis en mistanke er blevet rejst i ond tro med den forsætlige hensigt at skade eller kaste mistanke på en forsker, vil det i sig selv blive betragtet som uredelig adfærd og kan resultere i ansættelsesretlige sanktioner, jf. de ovenfor anførte mulige institutionelle sanktioner.

b. Fortrolighed

Så længe en mistanke ikke er blevet bekræftet, skal undersøgelsen hemmeligholdes mest muligt. Hvis undersøgelsen fortsættes og involverer flere personer, kan der ikke forventes fuld fortrolighed. Ifølge offentlighedsloven er sager om disciplinære foranstaltninger undtaget retten til aktindsigt.

c. Processens varighed

Selvom DTU vil bestrebe sig på at nå frem til en afgørelse så hurtigt som muligt, er sager om mulige brud på ansvarlig forskningspraksis ofte komplekse, og undersøgelsen kan tage lang tid. Hvis det på nogen måde er muligt, bestræber DTU sig på at afgøre sagerne inden for et år.

d. Bisiddere

Alle de involverede parter kan have bisiddere med til møder, høringer etc.

e. Tidligere DTU-ansatte

Det er muligt at indberette en mistanke mod en tidligere DTU-ansat, og den vil i så fald blive behandlet i henhold til ovennævnte vejledning. DTU's beføjelse til at pålægge sanktioner er dog begrænset i dette tilfælde.

f. Videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis begået af en ekstern part

Såfremt videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis er begået af forskere der ikke er omfattet af det danske system eller andre, som kan bringe en DTU-ansat i miskredit, kan den pågældende DTU-ansatte anmode om bistand fra forskningsdekanen til oplysning af sagen.